

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2018. november 14.*ⁱ

„Előzetes döntéshozatal – Új tagállamok csatlakozása – Horvát Köztársaság – Átmeneti intézkedések – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – 96/71/EK irányelv – Munkavállalók kiküldetése – Horvát állampolgárok és harmadik állambeli állampolgárok olaszországi székhelyű vállalkozáson keresztül Ausztriába történő kiküldetése”

A C-18/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2017. január 16-án érkezett, 2016. december 13-i határozatával terjesztett elő

a **Danieli & C. Officine Meccaniche SpA,**

Dragan Panic,

Ivan Arnautov,

Jakov Mandic,

Miroslav Brnjac,

Nicolai Dorassevitch,

Alen Mihovic

és

a **Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Vilaras, a negyedik tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, J. Malenovský, L. Bay Larsen (előadó), M. Safjan és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. február 28-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: német.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Danieli & C. Officine Meccaniche SpA, valamint D. Panic, I. Arnautov, J. Mandic, M. Brnjac, N. Dorassevitch és A. Mihovic képviselőiben E. Oberhammer Rechtsanwalt,
- az osztrák kormány képviselőiben G. Hesse, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőiben T. Henze és D. Klebs, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőiben M. K. Bulterman és J. Langer, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőiben M. Kellerbauer és L. Malferrari, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. április 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 56. és az EUMSZ 57. cikk, a Horvát Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés kiigazításáról szóló okmány (HL 2012. L 112, 21. o.; a továbbiakban: Horvátország csatlakozási okmánya) V. melléklete 2. fejezete 2. és 12. pontjának, valamint a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1996. L 18., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 431. o.; helyesbítés: HL 2015. L 111., 34. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Danieli & C. Officine Meccaniche SpA (a továbbiakban: a Danieli) olasz társaság, valamint hat – horvát, orosz, illetve fehérorosz állampolgársággal rendelkező – munkavállaló és a szociális ügyek és a fogyasztóvédelmi ügyek szövetségi minisztériuma alá rendelt Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice (a foglalkoztatási és munkaügyi hivatal leobeni regionális kirendeltsége, Ausztria) között e munkavállalók kiküldetésének tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

Horvátország csatlakozási okmánya

- 3 Horvátország csatlakozási okmányának 18. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az V. mellékletben felsorolt intézkedéseket Horvátország tekintetében az abban a mellékletben meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.”

- 4 Horvátország csatlakozási okmánya V. mellékletének címe: „A csatlakozási okmány 18. cikkében említett lista: átmeneti intézkedések” és e melléklet 2., „A személyek szabad mozgása” címet viselő fejezetének 1., 2. és 12. pontja a következőket írja elő:

„1. A munkavállalók szabad mozgásával és a 96/71/EK irányelv 1. cikkében meghatározott, a munkavállalók ideiglenes mozgásával járó szolgáltatások nyújtásának szabadságával összefüggésben az EUMSZ 45. cikkét és 56. cikkének első bekezdését egyrészt Horvátország, másrészt valamennyi jelenlegi tagállam között kizárólag a 2–13. pontban foglalt átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel kell teljes mértékben alkalmazni.

2. A [munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i] 492/2011/EU [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL 2011. L 141., 1. o.)] 1–6. cikkétől eltérve, a csatlakozás időpontját követő kétéves időszak végéig a jelenlegi tagállamok a nemzeti jogszabályaikban vagy a kétoldalú megállapodásokban foglalt rendelkezéseket alkalmazzák a horvát állampolgárok területükön való munkavállalási jogosultságára. E rendelkezések alkalmazását a jelenlegi tagállamok a csatlakozás időpontját követő ötéves időszak végéig fenntarthatják.

[...]

12. Németország, illetve Ausztria a munkaerőpiacukon egy adott régióban a 96/71/EK irányelv 1. cikke szerinti transznacionális szolgáltatásnyújtásokból eredően egyes érzékeny szolgáltatási ágazatokban fellépő vagy fenyegető súlyos zavarok esetében, ameddig a horvát munkavállalók szabad mozgására a fenti átmeneti rendelkezések értelmében a nemzeti jogszabályaiban vagy kétoldalú megállapodásokban foglalt rendelkezéseket alkalmazza, a Bizottság értesítését követően eltérhet az EUMSZ 56. cikkének első bekezdésében foglaltaktól, annak érdekében, hogy a Horvátországban letelepedett társaságok által nyújtott szolgáltatások körében korlátozza azon munkavállalók ideiglenes mozgását, akik munkavégzésre való jogosultságára Németországban, illetve Ausztriában a nemzeti jogszabályokat kell alkalmazni.

Ez az eltérés az alább felsorolt szolgáltatási ágazatokra vonatkozhat:

[...]

– Ausztriában:

Szolgáltatási ágazat NACE-kód (*) (eltérő jelölés hiányában)

[...]

Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is

45.1–4;
a 96/71/EK irányelv mellékletében felsorolt tevékenységek

[...]

(*) NACE: lásd 31990 R 3037: A Tanács 1990. október 9-i 3037/90/EGK rendelete az Európai Közösségben a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozásáról (HL 1990. L 293, 1. o.).

[...]

E bekezdés alkalmazása a Németország, illetve Ausztria és Horvátország között transznacionális szolgáltatásnyújtás érdekében ideiglenesen mozgó munkavállalók tekintetében nem eredményezhet szigorúbb feltételeket, mint amelyek a csatlakozási szerződés aláírásának időpontjában fennállnak.”

5 A 45.1–4. NACE-kódok az alábbiak:

„– 45			Építőipar
	45.1		Építési terület előkészítése
		45.11	Épületbontás, földmunka
		45.12	Talajmintavétel, próbafúrás
	45.2		Szerkezetkész épület(rész), egyéb építmény építése
		45.21	Épület, híd, alagút, közmű, vezeték építése
		45.22	Tetőszerkezet-építés, tetőfedés, vízszigetelés
		45.23	Autópálya, út, repülőtér és sportlétesítmény építése
		45.24	Vízi létesítmény építése
		45.25	Egyéb speciális szaképítés
	45.3		Épületgépészeti szerelés
		45.31	Villanyszerelés
		45.32	Szigetelés
		45.33	Víz-, gáz-, fűtésszerelés
		45.34	Egyéb épületgépészeti szerelés
	45.4		Befejező építés
		45.41	Vakolás
			45.42 Épületasztalos-szerkezet szerelése
			45.43 Padló-, falburkolás
			45.44 Festés, üvegezés
			45.45 Egyéb befejező építés”

A 96/71 irányelv

6 A 96/71 irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt az irányelvet arra, a tagállamban letelepedett vállalkozásra kell alkalmazni, amely a szolgáltatások transznacionális nyújtása keretében munkavállalókat küld egy másik tagállam területére a (3) bekezdéssel összhangban.

[...]

(3) Ezt az irányelvet akkor kell alkalmazni, ha az (1) bekezdésben említett vállalkozás az alábbi transznacionális intézkedések valamelyikét megteszi:

- a) munkavállalókat küld ki egy tagállam területére saját nevében és saját irányítása alatt, a kiküldő vállalkozás és a szolgáltatásnak az adott tagállamban működő címzettje között létrejött szerződés alapján, feltéve hogy a kiküldő vállalkozás és a munkavállaló a kiküldetés idején munkaviszonyban áll egymással; vagy
- b) munkavállalókat küld ki a tagállam területén a csoport tulajdonában lévő telephelyre vagy vállalkozáshoz, feltéve hogy a kiküldő vállalkozás és a munkavállaló a kiküldetés idején munkaviszonyban áll egymással; vagy
- c) munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozásként vagy munkaerőt rendelkezésre bocsátó vállalkozásként munkavállalót küld ki egy tagállam területén letelepedett vagy ott működő vállalkozáshoz, feltéve hogy a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozás vagy a munkaerőt rendelkezésre bocsátó vállalkozás és a munkavállaló a kiküldetés idején munkaviszonyban áll egymással.

(4) A nem tagállamban letelepedett vállalkozások nem részesülhetnek kedvezőbb elbánásban [helyesen: bánásmódban], mint a tagállamban letelepedett vállalkozások.”

7 A 96/71 irányelv melléklete az alábbiakat írja elő:

„A 3. cikk (1) bekezdése második francia bekezdésében említett tevékenységekbe beletartozik minden, az épületek építésére, javítására, fenntartására, átalakítására vagy elbontására vonatkozó építőmunka és különösen a következő munkák:

1. földkiemelés
2. földmunkák
3. tényleges építőmunka
4. előre gyártott elemek összeszerelése és szétszerelése
5. felszerelés vagy berendezés
6. átalakítások
7. felújítás
8. javítás
9. szétszerelés

10. elbontás
11. karbantartás
12. fenntartás, festési és tisztítási munkák
13. fejlesztések.”

Az osztrák jog

- 8 Az Ausländerbeschäftigungsgesetz (külföldiek foglalkoztatásáról szóló törvény, BGBl., 218/1975) alapeljárásra alkalmazandó változata (BGBl I, 72/2013; a továbbiakban: AuslBG) 18. §-ának szövege a következő:

„Kiküldött külföldi munkavállalók

A foglalkoztatás feltételei, a kiküldetési engedély

(1) Azon külföldi személyek, akiket egy, a szövetségi állam területén székhellyel nem rendelkező külföldi munkáltató belföldön foglalkoztat, kötelesek munkavállalási engedéllyel rendelkezni, ha az alábbi szabályok másként nem rendelkeznek. Amennyiben e munkák időtartama a hat hónapot nem haladja meg, a külföldiek számára kiküldetési engedély szükséges, amely legfeljebb négy hónapra szólhat.

[...]

(12) Az Európai Gazdasági Térség [(EGT)] valamely másik tagállamában székhellyel rendelkező vállalkozástól átmeneti munkavégzés céljából Ausztriába küldött külföldi munkavállalók számára nincs szükség munkavállalási vagy kiküldetési engedélyre, ha

- (1) az Ausztriába történő kiküldetés tartama alatt a székhely szerinti államban foglalkoztatásukat szabályszerűen engedélyezték, és a kiküldő vállalkozás jogszerűen foglalkoztatja őket, továbbá
- (2) tiszteletben tartják az Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz [(a munkaszerződésekre vonatkozó szabályozás kiigazításáról szóló törvény, BGBl., 459/1993)] 7b. §-a (1) bekezdésének 1–3. pontja és (2) bekezdése szerinti bérezési és foglalkoztatási, valamint a szociális biztonságra vonatkozó rendelkezéseket.

A szövetségi pénzügyminisztériumnak az [AuslBG] és a munkaszerződésekre vonatkozó szabályozás kiigazításáról szóló törvény értelmében az illegális munkavállalást ellenőrző központi koordinációs szerve a külföldi kiküldöttek valamely vállalkozásnál történő foglalkoztatására vonatkozó bejelentést a munkaszerződésekre vonatkozó szabályozás kiigazításáról szóló törvény 7b. §-ának (3) és (4) bekezdése alapján megküldi a foglalkoztatási szolgálat illetékes regionális hivatalának. A foglalkoztatási szolgálat regionális hivatala köteles a bejelentés beérkezésétől számított két héten belül a vállalkozás és a munkavégzést igénybe vevő megbízó részére igazolni a feltételek fennállását (a továbbiakban: európai uniós kiküldetési igazolás), vagy azok fennállásának hiánya esetén a kiküldést meg kell tiltania. A foglalkoztatás a feltételek fennállása esetén – a munkaszerződésekre vonatkozó szabályozás kiigazításáról szóló törvény 7b. §-ának (3) és (4) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség sérelme nélkül – az Unióban történő kiküldetés igazolása nélkül is megkezdhető.”

- 9 Az AuslBG 32a. cikke értelmében:

„Az Európai Unió bővítéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezések

(1) Azon európai uniós tagállamok állampolgárai, amelyek 2007. január 1-jén a [Belga Királyság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, Írország, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai), valamint a Bolgár Köztársaság és Románia között, a Bolgár Köztársaságnak és Romániának az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés (HL 2005. L 157., 11. o.)] alapján az Európai Unió tagjai lettek, nem rendelkeznek a munkavállalók szabad mozgásának jogával az 1. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében, kivéve, ha a Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (a letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény) 52. §-a (1) bekezdésének 1–3. pontja alapján a közösségi jog alapján tartózkodásra jogosult másik EGT-állampolgár családtagjai.

[...]

(11) [A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai) és a Horvát Köztársaság között, a Horvát Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról kötött szerződés (HL 2012. L 112., 10. o.)] értelmében az (1)–(9) bekezdés a Horvát Köztársaság Unióhoz való csatlakozásától értelemszerűen alkalmazandó a horvát állampolgárokra, illetve a Horvátországban székhellyel rendelkező munkáltatókra.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 10 A Danieli egy osztrák vállalkozás megbízásából egy dróthengermű létrehozatalát vállalta Ausztriában. Ez az olasz társaság többek között e megbízás teljesítése céljából négy horvát, egy orosz és egy fehérorosz munkavállalót kívánt igénybe venni.
- 11 Az említett társaság olyan társaságcsoporthoz tartozott, amelynek szintén tagja volt a horvát Danieli Systec d.o.o. társaság, e horvát munkavállalók munkáltatója, valamint egy másik olasz társaság, a Danieli Automation SpA, amely az említett orosz és fehérorosz munkavállalót foglalkoztatta.
- 12 Az említett horvát munkavállalókat a Danieli rendelkezésére bocsátották, de továbbra is e horvát társaság foglalkoztatta őket, és a horvátországi társadalombiztosítás biztosítottai voltak. Ami az orosz és fehérorosz munkavállalókat illeti, őket úgy bocsátották a Danieli rendelkezésére, hogy munkáltatójuk a Danieli Automation maradt, és Ausztriai foglalkoztatásuk ideje alatt továbbra is az olasz társadalombiztosításban voltak biztosítottak.
- 13 2016. január 18-án a Danieli többek között az AuslBG 18. §-ának (12) bekezdése értelmében közölte e munkavállalók adatait a Zentrale Koordinationsstelle für die Kontrolle illegaler Beschäftigunggal (az illegális munkavállalást ellenőrző központi koordinációs szerv, Ausztria), és számukra az Unión belüli kiküldetések jóváhagyását kérelmezte.
- 14 A Danieli egy későbbi levelében jelezte, hogy ő nem munkáltatója e munkavállalóknak, hanem azokat a fent említett horvát és olasz társaság bocsátotta rendelkezésére egy ausztriai dróthengermű építésére irányuló projekt megvalósítása érdekében.

- 15 A foglalkoztatási és munkaügyi hivatal leobeni regionális kirendeltsége elutasította az említett kiküldetések jóváhagyására vonatkozó, az AuslBG 18. §-ának (12) bekezdése alapján benyújtott kérelmeket, és nem engedélyezte az érintett munkavállalók kiküldését.
- 16 Az ezen kérelmeket elutasító határozatokkal szemben benyújtott kereseteket a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Ausztria) elutasította. Ez utóbbi rámutatott, hogy a 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontja megköveteli, hogy „a kiküldő vállalkozás és a munkavállaló a kiküldetés idején munkaviszonyban áll[jon] egymással”. Márpedig az ilyen viszony a jelen esetben hiányzik, mivel az említett munkavállalókat nem a Danieli foglalkoztatja.
- 17 A Danieli és az érintett munkavállalók a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) ítéleteivel szemben felülvizsgálati kérelemmel (Revision) fordultak a Verwaltungsgerichtshofhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria).
- 18 E körülmények között a Verwaltungsgerichtshofhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket, a [96/71] irányelvet, valamint [Horvátország csatlakozási okmánya] V. melléklete [»A személyek szabad mozgása« címet viselő 2. fejezetének 2. és 12. pontját], hogy [az Osztrák Köztársaság] jogosult arra, hogy munkavállalási engedély megkövetelésével korlátozza azon munkavállalók kiküldetését, akiket egy horvátországi székhelyű társaság foglalkoztat, amennyiben e munkavállalók kiküldetésére egy olaszországi székhelyű társaság számára, az olasz társaság által Ausztriában történő szolgáltatásnyújtás céljából való rendelkezésre bocsátás útján kerül sor, és a horvát munkavállalóknak az olasz társaság számára végzett, dróthengermű ausztriai létrehozatalával kapcsolatos tevékenysége e szolgáltatás Ausztriában történő nyújtására korlátozódik, továbbá a munkavállalók és az olasz társaság között nem áll fenn munkaviszony?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket, illetve a [96/71] irányelvet, hogy [az Osztrák Köztársaság] jogosult arra, hogy munkavállalási engedély megkövetelésével korlátozza orosz, illetve fehérorosz munkavállalók olaszországi székhelyű társaság által történő kiküldetését, amennyiben ezen kiküldetésre egy másik olaszországi székhelyű társaság számára szolgáltatásnyújtás keretében történő ausztriai rendelkezésre bocsátás útján kerül sor, és az orosz, illetve fehérorosz munkavállalók ezen másik társaság számára végzett tevékenysége e társaság szolgáltatásainak Ausztriában történő nyújtására korlátozódik, továbbá a munkavállalók és a másik társaság között nem áll fenn munkaviszony?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 19 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket és a Horvátország csatlakozásáról szóló okmány V. melléklete 2. fejezetének 2. és 12. pontját, valamint a 96/71 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy az Osztrák Köztársaság jogosult arra, hogy munkavállalási engedély megkövetelésével korlátozza azon horvát munkavállalók kiküldetését, akiket egy horvátországi székhelyű társaság foglalkoztat, amennyiben ezen munkavállalók kiküldetésére egy olaszországi székhelyű társaság számára, ezen olasz társaság által Ausztriában történő szolgáltatásnyújtás céljából történő rendelkezésre bocsátás útján kerül sor úgy, hogy nem áll fenn munkaviszony e munkavállalók és ez utóbbi vállalkozás között.

- 20 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az első kérdés alapjául szolgáló helyzetben a Danieli olaszországi vállalkozás a foglalkoztatási és munkaügyi hivatal illetékes regionális kirendeltségétől kérte egy horvát vállalkozás által a rendelkezésére bocsátott négy horvát munkavállaló vonatkozásában a munkavállalási engedély nélküli kiküldetés jóváhagyását, amely munkavállalókat egy ausztriai dróthengermű építésénél kívánt igénybe venni. Ezt a kérelmet azzal utasították el, hogy a munkavállalóknak munkavállalási engedéllyel kell rendelkezniük.
- 21 Az a kérdés merül fel, hogy az uniós joggal ellentétes-e az ilyen munkavállalási engedély beszerzésének megkövetelése.
- 22 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az olyan vállalkozás, mint a Danieli, amely valamely tagállamban – a jelen esetben Olaszországban – rendelkezik székhellyel, és amely díjazás ellenében vállalta, hogy dróthengerművet épít egy másik tagállamban – azaz az Osztrák Köztársaságban – székhellyel rendelkező vállalkozás számára, az EUMSZ 56. és az EUMSZ 57. cikk értelmében szolgáltatást nyújt.
- 23 Márpedig Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 1. pontja értelmében „[a] munkavállalók szabad mozgásával és a [96/71] irányelv 1. cikkében meghatározott, a munkavállalók ideiglenes mozgásával járó szolgáltatások nyújtásának szabadságával összefüggésben az [EUMSZ 45. cikket és az EUMSZ 56. cikk] első bekezdését egyrésztől Horvátország, másrésztől valamennyi jelenlegi tagállam között kizárólag a 2–13. pontban foglalt átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel kell teljes mértékben alkalmazni.”
- 24 Annak megállapítása érdekében, hogy az említett átmeneti rendelkezéseket alkalmazni kell-e adott esetben, meg kell vizsgálni, hogy a szolgáltatásoknak a Danieli általi nyújtása, mivel annak során a vállalkozás átmenetileg egy horvát vállalkozás által rendelkezésére bocsátott horvát munkavállalókat vett igénybe, a 96/71 irányelv 1. cikkében említett, a munkavállalóknak a Horvát Köztársaság és valamely más tagállam közötti, Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 1. pontja értelmében vett ideiglenes mozgásával járó szolgáltatások nyújtásának minősül-e.
- 25 A 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében ezen irányelv alkalmazandó, amennyiben a valamely tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozásként vagy munkaerőt rendelkezésre bocsátó vállalkozásként a szolgáltatások transznacionális nyújtása keretében munkavállalót küld ki egy tagállam területén székhellyel rendelkező vagy ott működő vállalkozáshoz, feltéve hogy a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozás vagy a munkaerőt rendelkezésre bocsátó vállalkozás és a munkavállaló a kiküldetés idején munkaviszonyban áll egymással.
- 26 A 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja így többek között olyan ügyekre alkalmazható, mint amelyet a Danieli szándékozott végrehajtani az alapügyben, amelynek során az egyik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás egy másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozással megkötött szolgáltatásnyújtási szerződés teljesítése érdekében egy, valamely harmadik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás által rendelkezésére bocsátott munkavállalókat küld ki, feltéve, hogy az említett ügylet teljesíti az ebben a rendelkezésben előírt feltételeket.
- 27 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a munkavállalók kiküldetése a 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett rendelkezésre bocsátásukon keresztül három feltétel teljesülése esetén valósul meg. Először is a munkaerő rendelkezésre bocsátása olyan, díjazás ellenében végzett szolgáltatásnyújtás, amelynek keretében a munkavállaló továbbra is a szolgáltatást nyújtó vállalkozással áll munkaviszonyban anélkül, hogy a kölcsönvevő vállalkozással munkaszerződést kötne. Másodszor e rendelkezésre bocsátás jellemzője az a körülmény, hogy a munkavállaló fogadó tagállamba történő kihelyezése képezi a szolgáltatást nyújtó vállalkozás által végzett szolgáltatásnyújtás tulajdonképpeni tárgyát. Harmadszor a rendelkezésre bocsátás ilyen esetében a munkavállaló a

feladatait a kölcsönvevő vállalkozás ellenőrzése és irányítása alatt végzi (lásd ebben az értelemben: 2015. június 18-i Martin Meat ítélet, C-586/13, EU:C:2015:405, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 28 Különösen annak meghatározása érdekében, hogy a munkavállaló fogadó tagállamba való kiküldése képezi-e a szolgáltatás tulajdonképpeni tárgyát, többek között minden arra utaló tényre figyelembe kell venni, hogy a szolgáltatásnyújtó nem viseli a szerződésben megállapított szolgáltatás nem megfelelő teljesítésének a következményeit (lásd ebben az értelemben: 2015. június 18-i Martin Meat ítélet, C-586/13, EU:C:2015:405, 35. pont).
- 29 Márpedig e feltételeket – amint azt a főtanácsnok is megállapította indítványának 46–49. pontjában – az alapügyben szereplő és a jelen ítélet 26. pontjában felidézett tervezett ügylet teljesíti.
- 30 Először is, a Bíróság rendelkezésére álló iratokból az tűnik ki, hogy az érintett horvát munkavállalók munkaviszonya továbbra is fennállt azzal a horvát vállalkozással, amely őket díjazás ellenében a Danielihez küldte ki, és ezzel az olasz vállalkozással semmilyen munkaszerződést nem kötöttek.
- 31 Másodsor, az említett iratokból az is kitűnik, hogy a horvát vállalkozás és a Danieli közötti megállapodás szerinti szolgáltatásnak magát a tárgyat képezte a horvát munkavállalóknak az osztrák vállalkozással a dróthengermű építésére vonatkozó szerződés teljesítése érdekében Ausztriába történő kiküldetése, miközben egyedül a Danieli volt felelős az említett szerződés teljesítéséért.
- 32 Harmadszor nem vitatott, hogy az Ausztriába történő kiküldetés során a horvát vállalkozás által a Danieli rendelkezésére bocsátott horvát munkavállalóknak a kölcsönvevő vállalkozás, azaz a Danieli ellenőrzése és irányítása alatt kellett munkájukat elvégezni.
- 33 Ebből következően az alapeljárás szerinti ügylet, mivel az a Danieli részére egy horvát vállalkozás által rendelkezésre bocsátott horvát munkavállalók ideiglenes áthelyezésével jár, a 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett, a munkavállalóknak a Horvát Köztársaság és valamely más tagállam közötti, Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 1. pontja értelmében vett ideiglenes mozgásával járó szolgáltatás nyújtásának minősül.
- 34 Márpedig ez a munkaerő rendelkezésre bocsátása szintén Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezete 2. pontjának hatálya alá tartozik, amelynek értelmében a 492/2011 rendelet 1–6. cikkétől eltérve, a csatlakozás időpontját követő kétéves időszak végéig a jelenlegi tagállamok a nemzeti jogszabályaikban vagy a kétoldalú megállapodásokban foglalt rendelkezéseket alkalmazzák a horvát állampolgárok területükön való munkavállalási jogosultságára. Ugyanis ha a munkavállalók rendelkezésre bocsátása ki lenne zárva Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezete 2. pontjának hatálya alól, az e rendelkezést jelentős mértékben megfosztaná hatékony érvényesülésétől (lásd analógia útján: 2011. február 10-i Vicoplus és társai ítélet, C-307/09–C-309/09, EU:C:2011:64, 35. pont).
- 35 Ezzel szemben a munkavállalók említett rendelkezésre bocsátása nem tartozik Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezete 12. pontjának hatálya alá, amennyiben – amint az a Danieli és a Bizottság érvelésében szerepel – az bizonyosodik be, hogy az alapügyben szereplő dróthengermű-építés csak egy ipari gépnek a már meglévő környezetben történő összeszerelésével, beépítésével és üzembe helyezésével jár, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia. Ugyanis az ilyen ügyletek az Osztrák Köztársaságot illetően nem tartoznak a NACE 45.1–45.4. kódok segítségével beazonosított „Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is” elnevezésű ágazatra alkalmazandó kivételek által lefedett tevékenységek közé.
- 36 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy az a tagállami szabályozás, amely a Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 2. pontja szerinti átmeneti időszak során a horvát állampolgárok e tagállam területére a 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján történő kiküldetését

munkavállalási engedély kiadásához köti, a horvát munkavállalóknak az ezen állam munkaerőpiacára történő bejutását szabályozó intézkedésként Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 2. pontja értelmében összeegyeztethető az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikkel (lásd analógia útján: 2011. február 10-i Vicoplus és társai ítélet, C-307/09–C-309/09, EU:C:2011:64, 32. és 33. pont).

- 37 Márpedig az alapügyben szóban forgó szabályozás az előző pontban kimondott összes feltételt teljesíti.
- 38 A fenti megállapítások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket, valamint Horvátország csatlakozási okmánya V. melléklete 2. fejezetének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy bármely tagállam jogosult arra, hogy munkavállalási engedély megkövetelésével korlátozza azon horvát munkavállalók kiküldetését, akiket egy horvátországi székhelyű társaság foglalkoztat, amennyiben ezen munkavállalók kiküldetésére egy másik tagállamban székhellyel rendelkező társaság számára az e legelső tagállamban történő szolgáltatásnyújtás érdekében a horvátországi székhelyű társaság által történő, a 96/71 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett rendelkezésre bocsátásuk útján kerül sor.

A második kérdéstről

- 39 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy az adott tagállamnak jogában áll megkövetelni, hogy egy másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás részére egy szintén e másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás által az ezen első tagállamban történő szolgáltatásnyújtás céljából rendelkezésre bocsátott harmadik állambeli állampolgárok munkavállalási engedéllyel rendelkezzenek.
- 40 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a vállalkozás azon tevékenysége, amelynek keretében díjazás ellenében munkaerőt bocsát rendelkezésre oly módon, hogy e munkavállaló továbbra is vele áll munkaviszonyban anélkül, hogy a kölcsönvevővel munkaszerződést kötne, olyan szakmai tevékenység, amely teljesíti az EUMSZ 57. cikk első bekezdésében meghatározott feltételeket, következésképpen az e rendelkezés értelmében vett szolgáltatásnak minősül (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 37. pont).
- 41 Az alapeljárást illetően a munkaerő rendelkezésre bocsátására irányuló szolgáltatását egy olaszországi székhelyű vállalkozás nyújtja az e tagállamban székhellyel rendelkező kölcsönvevő vállalkozás számára, amely azonban e munkaerőt csak Ausztriában alkalmazza szolgáltatásnyújtás céljából.
- 42 Mivel az EUMSZ 56. cikk rendelkezései már akkor is alkalmazhatók, ha a szolgáltató a székhelyétől eltérő tagállamban nyújt szolgáltatást, mégpedig függetlenül e szolgáltatások címzettjeinek letelepedési helyétől (lásd ebben az értelemben: 1991. február 26-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-154/89, EU:C:1991:76, 10. pont), meg kell állapítani, hogy az azonos tagállamban székhellyel rendelkező két vállalkozás közötti, a munkaerő rendelkezésre bocsátására irányuló ilyen szolgáltatás az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk hatálya alá tartozik, amennyiben e szolgáltatást valamely, a kölcsönvevő vállalkozás székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállam területén nyújtják.
- 43 Az a körülmény, hogy a munkaerőnek az alapügyben szereplő rendelkezésre bocsátása harmadik ország állampolgárságával rendelkező munkavállalókat érint, ebben a tekintetben nem bír jelentőséggel (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 39. pont).
- 44 Valamely harmadik ország munkavállalóinak az Unió valamely tagállamában székhellyel rendelkező, szolgáltatást nyújtó vállalkozás által történő kiküldetése tekintetében a Bíróság már kimondta, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadsága EUMSZ 56. cikk értelmében vett korlátozásának minősül az a nemzeti

szabályozás, amely a más tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás által az adott állam területén végzett szolgáltatásnyújtást közigazgatási engedély kibocsátásához köti (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 45. pont).

- 45 Márpedig az alapügyben szereplő szabályozás értelmében ez a helyzet az olyan, határon átnyúló szolgáltatásnyújtás esetében, amelynek lényege, hogy Ausztriában bocsátanak rendelkezésre harmadik állambeli munkavállalókat.
- 46 Mindazonáltal a szolgáltatásnyújtás szabadságát korlátozó hatása ellenére is igazolható az a nemzeti szabályozás, amely uniós szintű harmonizáció tárgyát nem képező területre vonatkozik, és amely különbségtétel nélkül alkalmazandó minden, az érintett tagállam területén tevékenységet végző személy vagy vállalkozás tekintetében, feltéve hogy olyan, közérdeken alapuló nyomós indokot szolgál, amelyet még nem védenek a szolgáltatást nyújtóra a székhelye szerinti tagállamban vonatkozó szabályok, hogy alkalmas céljainak elérésére, továbbá nem haladja meg a céljai eléréséhez szükséges mértéket (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 48. pont).
- 47 A harmadik országbeli állampolgár munkavállalók valamely határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő kiküldetése jelenleg uniós szinten nem harmonizált terület. Ilyen körülmények között meg kell tehát vizsgálni, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának az alapügyben szóban forgó szabályozásból eredő korlátozásai igazolhatók-e valamilyen közérdekű céllal, és hogy – adott esetben – a korlátozások szükségesek-e ezen cél hatékony és megfelelő eszközökkel való eléréséhez (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 49. pont).
- 48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy bár a munkaerőpiaci zavarok elkerülése valóban közérdeken alapuló nyomós indok, a valamely tagállamban letelepedett vállalkozás által alkalmazott azon munkavállalók, akiket egy másik tagállamba azzal a céllal küldenek ki, hogy ott szolgáltatást nyújtsanak, nem szándékoznak belépni e második tagállam munkaerőpiacára, mivel kiküldetésük teljesítését követően visszatérnek a származásuk vagy lakóhelyük szerinti országba (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 51. pont).
- 49 Márpedig a munkavállalási engedélyre vonatkozó követelménynek valamely tagállam által állandó jelleggel történő fenntartása harmadik országbeli állampolgárok tekintetében – akiket az e tagállamban működő vállalkozás részére egy másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás bocsát rendelkezésre – meghaladja a munkaerőpiaci zavarok elkerülésére irányuló célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 56. pont).
- 50 E tekintetben az, hogy a szolgáltatást nyújtó vállalkozást arra kötelezik, hogy nyújtson be igazolást az osztrák hatóságoknak arról, hogy a harmadik állambeli munkavállalók helyzete – különösen a lakóhelyüket, munkavállalási engedélyüket és társadalombiztosítási fedezetüket illetően – szabályszerű abban a tagállamban, ahol ez a vállalkozás alkalmazza őket, az alapügyben szóban forgó foglalkoztatási engedély követelményéhez képest kevésbé korlátozó és ahhoz hasonlóan hatékony garanciát jelenthetne az említett hatóságok számára arra vonatkozóan, hogy e munkavállalók helyzete szabályszerű, illetve hogy e munkavállalók fő tevékenységüket abban a tagállamban fejtik ki, ahol a szolgáltatást nyújtó vállalkozás székhellyel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 57. pont).
- 51 Az ilyen kötelezettség egy egyszerű előzetes nyilatkozatból állhatna, amely lehetővé tenné az osztrák hatóságok számára, hogy ellenőrizzék a szolgáltatott adatokat, illetve hogy megtegyék az érintett munkavállalók szabálytalan foglalkoztatása esetén szükséges intézkedéseket. Továbbá az említett kötelezettség a szükséges iratok rövid úton történő megküldésével is teljesíthető lenne, különösen akkor, ha a kiküldetés időtartama nem teszi lehetővé az ilyen ellenőrzés hatékony lefolytatását (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 58. pont).

- 52 Hasonlóképpen, az alapügyben szóban forgó munkavállalási engedély követelményéhez képest ugyanilyen hatékony és kevésbé korlátozó intézkedés lenne, ha a szolgáltatást nyújtó vállalkozást arra köteleznék, hogy előzetesen értesítse az osztrák hatóságokat a kiküldött munkavállaló, illetve munkavállalók tartózkodásáról, e tartózkodás előrelátható időtartamáról és a kiküldetést indokoló szolgáltatásról vagy szolgáltatásokról. Ez ugyanis lehetővé tenné e hatóságok számára, hogy a kiküldetés időtartama alatt ellenőrizzék az osztrák szociális biztonsági szabályozás betartását, figyelembe véve azokat a kötelezettségeket, amelyek e vállalkozást a származása szerinti tagállamban alkalmazandó szociális jog alapján már terhelik. Az ilyen kötelezettség – a jelen ítélet 50. pontjában említett, az érintett munkavállalók helyzetével összefüggésben az említett vállalkozás által szolgáltatott információkkal együttesen – lehetővé tenné az említett hatóságok számára adott esetben azon intézkedések meghozatalát, amelyek a kiküldetés előírt időtartamának lejártát követően alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 59. pont).
- 53 A fentiek összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket úgy kell értelmezni, hogy az adott tagállamnak nem áll jogában megkövetelni, hogy egy másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás részére egy szintén e másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás által az ezen első tagállamban történő szolgáltatásnyújtás céljából rendelkezésre bocsátott harmadik állambeli állampolgárok munkavállalási engedéllyel rendelkezzenek.

A költségekről

- 54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket, valamint a Horvát Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés kiigazításáról szóló okmány V. melléklete 2. fejezetének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy bármely tagállam jogosult arra, hogy munkavállalási engedély megkövetelésével korlátozza azon horvát munkavállalók kiküldetését, akiket egy horvátországi székhelyű társaság foglalkoztat, amennyiben ezen munkavállalók kiküldetésére egy másik tagállamban székhellyel rendelkező társaság számára az e legelső tagállamban történő szolgáltatásnyújtás érdekében a horvátországi székhelyű társaság által történő, a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett rendelkezésre bocsátásuk útján kerül sor.
- 2) Az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket úgy kell értelmezni, hogy az adott tagállamnak nem áll jogában megkövetelni, hogy egy másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás részére egy szintén e másik tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás által az ezen első tagállamban történő szolgáltatásnyújtás céljából rendelkezésre bocsátott harmadik állambeli állampolgárok munkavállalási engedéllyel rendelkezzenek.

Aláírások

i — A jelen szöveg 49. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.